

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Баянхонгор аймгийн Галуут сумын Засаг даргын 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

Аудитын код: БНА-2023/8/НА-СТА-ТТЗ

Баянхонгор 2022 он Цахим хуудас: www.audit.mn	Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга, Тэргүүлэх аудитор: Б.Мөнхбат Утас: 99007576 Цахим хаяг: munkhbatb@audit.gov.mn Аудитын менежер: А.Цээням Утас: 99442140 Цахим хаяг: tseenyama@audit.gov.mn Ахлах аудитор: Б.Азбаяр Утас: 99061429 Цахим хаяг: Azbayarb@audit.gov.mn
---	--

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Агуулга

2. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл	5
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан	/мянган төгрөгөөр/
.....	5
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан	/мянган төгрөгөөр/
.....	6
2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан	/мянган төгрөгөөр/ .9
2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан	/мянган төгрөгөөр/
.....	10
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	/мянган төгрөгөөр/
.....	13
2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн тайлан	15
3. Аудитын тайлан	16
3.1 Ерөнхий зүйл	16
3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт	16
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал	17
3.4 Материаллаг байдал	17
3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга.....	17
3.5.1. Мөнгөн хөрөнгө	17
3.5.2 Авлага.....	18
3.5.3 Бараа материал	18
3.5.7 Үндсэн хөрөнгө	19
Эх сурвалж: Галуут сумын 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан	20
Эх сурвалж: Галуут сумын 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан	20
3.5.8 Өр төлбөр	20
Эх сурвалж: Галуут сумын 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан	21
3.5.9 Засгийн газрын хувь оролцоо	21
3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв.....	21
3.5.10 Орлогын данс.....	21
3.5.11 Зардлын данс	22
3.6 Төсвийн гүйцэтгэлийн талаарх тайлбар, тодруулга	23
3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг	25
3.8 Аудитын гол асуудал.....	25
3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал	26
3.9.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт.....	27
3.10 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт.....	27
3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал.....	27
4. Аудитын илрүүлэлт	28
4.2.1 Зөвлөмж	28
5. Хавсралт 1.: Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн жагсаалт.....	29
5. Харьяа ТШЗ-ийн байгууллагуудын санхүүгийн тайлангийн аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн жагсаалт	/мянган төгрөгөөр/
.....	Error! Bookmark not defined.

**БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

310 дугаар байр, Лувсанданзанжанцангийн
өргөн чөлөө 3 дугаар гудамж, Номгон 1 дүгээр баг,
Баянхонгор сум, Баянхонгор аймаг, 64101
Утас: (976) 70442584

Цахим шуудан: procurement_bayankhongor@audit.gov.mn

2023.03.25 № 2/128

танай _____ -ны № _____ -т

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.3-д заасны дагуу Галуут сумын Засаг даргын 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Галуут сумын Засаг даргын 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан.

Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Байгууллагын удирдлага нь санхүүгийн тайлангаа бэлтгэхдээ нягтлан бодох бүртгэлийн тасралтгүй байх зарчмыг ашигласан байна. Байгууллага үйл ажиллагаагаа тасралтгүй явуулахтай холбоотой тодорхой бус байдал үүсээгүй болно.

Тайлант онд төсвийн шинэчлэлтэй холбоотойгоор ерөнхий боловсролын сургууль, цэцэрлэгийн санхүүгийн тайлан Боловсролын ерөнхий газарт, эрүүл мэндийн төвийн тайлан Эрүүл мэндийн яаманд, соёлын төвийн тайлан Соёлын яаманд нэгтгэгдэж, тайланд хөрөнгийг шилжүүлэн бүртгэсэн байна.

Аудитын гол асуудал

Аудитыг гүйцэтгэхэд аудитын хамрах хүрээний хязгаарлалт хийх шаардлагагүй болон хангалттай, зохистой нотолгоог олж авах боломжгүй нөхцөл үүсээгүй тул бидний олж авсан нотолгоо нь аудитын дүгнэлтийн суурь болоход хүрэлцээтэй, зохистой гэж үзлээ.

Бусад асуудлын хэсэг

Байгууллагын удирдлага бусад мэдээлэлтэй холбоотой үүрэг хариуцлагыг хүлээнэ.

Галуут сумын Засаг дарга нь 2022 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 7 зорилтын хүрээнд 92 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр тусгаж, гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний биелэлтийг 50.5 хувийн гүйцэтгэлтэй тайлагнасан байна.

Галуут сумын Засаг даргын 2022 оны санхүүгийн тайланд толилууаагүй, тодруулаагүй асуудал байхгүй, аудитад ажил гүйлгээг түүврийн аргыг ашиглан гүйцэтгэсэн болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ
АУДИТОР

Б.МӨНХБАТ

2. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

/мянган төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	1,168,475,106.28	853,675,683.68
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	342,061,277.16	495,642,703.60
31200	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	342,061,277.16	495,642,703.60
31210	Төгрөг	342,061,277.16	495,642,703.60
31211	Төрийн сангийн харилцах	342,061,277.16	495,642,703.60
33	АВЛАГА	406,477,557.32	231,767,025.08
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	613,200.26	523,726.27
33300	Татаас, санхүүжилтийн авлага	284,420,500.00	0
33500	Бусад авлага	1,712,182.06	66,176.81
33510	Байгууллагаас авах авлага	1,712,182.06	66,176.81
33600	Зээлийн авлага	119,731,675.00	231,177,122.00
33610	Дотоод эх үүсвэрээс олгосон зээлийн авлага	119,731,675.00	231,177,122.00
33612	Хувь хүмүүст олгосон зээл	119,731,675.00	231,177,122.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	419,936,271.80	126,265,955.00
35100	Түүхий эд материал	19,948,917.90	0
35110	Тусгай зориулалттай материал	13,085,218.90	0
35130	Эм боох материал	6,863,699.00	0
35400	Хангамжийн материал	389,987,353.90	116,265,955.00
35410	Бичиг хэргийн материал	8,145,345.00	5,155,850.00
35420	Аж ахуйн материал	251,189,369.90	17,176,125.00
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	21,000.00	4,388,000.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	475,000.00	0
35450	Барилгын засварын материал	15,702,950.00	0
35460	Хүнсний материал	3,143,086.00	0
35470	Бусад хангамжийн материал	111,310,603.00	89,545,980.00
35600	Мал амьтад	10,000,000.00	10,000,000.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	7,257,704,812.97	6,365,161,702.30
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	7,257,704,812.97	6,365,161,702.30
39200	Биет хөрөнгө	7,138,864,562.97	6,345,353,702.30
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	5,290,283,434.79	2,013,044,426.78
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-758,305,708.52	-607,485,539.88
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	247,004,800.00	170,644,800.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-147,420,344.47	-129,874,630.29
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	778,486,403.82	238,441,242.25
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-452,800,404.45	-156,618,143.86
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	356,600,388.25	62,993,158.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-217,398,756.28	-48,778,900.04
39209	Зам, гүүрийн байгууламж	1,775,753,809.00	4,753,858,540.00
39210	Хуримтлагдсан элэгдэл	0	-58,678,112.98
39213	Түүх соёл, музейн дурсгалт зүйлс	384,601.00	0
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	312,644,218.70	166,455,538.70
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-75,476,660.07	-58,648,676.38
39217	Ном	29,108,781.20	0
39300	Биет бус хөрөнгө	118,840,250.00	19,808,000.00
39301	Програм хангамж	2,137,100.00	539,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-1,512,850.00	-539,000.00
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	118,216,000.00	19,808,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	8,426,179,919.25	7,218,837,385.98

4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР		
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	4,775,398.78	16,077,547.00
41300	Өглөг	4,775,398.78	16,077,547.00
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	407,917.88	479,947.00
41320	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	328,381.00	0
41360	Бусад өглөг	4,039,099.90	15,597,600.00
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	4,039,099.90	15,597,600.00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	8,421,404,520.47	7,202,759,838.98
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	8,421,404,520.47	7,202,759,838.98
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал	3,461,696,063.72	1,284,112,379.00
511002	Орон нутгийн төсвийн оруулсан хөрөнгө	3,461,696,063.72	1,284,112,379.00
51200	Хуримтлагдсан үр дүн	2,986,740,811.81	5,710,096,710.09
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	625,385,078.92	6,643,012,340.00
51220	Тайлант үеийн үр дүн	2,361,355,732.89	-932,915,629.91
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	1,972,967,644.94	208,550,749.89
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	8,426,179,919.25	7,218,837,385.98

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

/мянган төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	6,556,444,906.37	4,670,335,186.24
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	227,064,337.40	681,347,527.99
110	Орлогын албан татвар	72,418,196.40	208,760,680.99
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	72,418,196.40	208,760,680.99
110001	Цалин, хөдөлмөрийн хөлс, шагнал, урамшуулал болон тэдгээртэй адилтгах хөдөлмөр эрх	0	154,342,427.04
110002	Үйл ажиллагааны орлого	32,554,181.20	23,228,628.06
110003	Хөрөнгийн орлого	32,604,674.80	29,138,025.89
110004	Хөрөнгө борлуулсны орлого	7,259,340.40	2,051,600.00
113	Хөрөнгийн албан татвар	4,745,000.00	87,991,107.00
113001	Үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татвар	0	1,151,721.00
113002	Бууны албан татвар	4,745,000.00	4,054,596.00
113004	Малд ногдуулах албан татвар	0	82,784,790.00
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	149,901,141.00	384,595,740.00
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	17,313,534.00	28,135,299.00
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	1,503,290.00	13,061,299.00
118004	Ашигт малтмалын нөөц ашигласны төлбөр	0	120,000.00
118006	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	2,277,244.00	576,000.00
118009	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	13,533,000.00	14,378,000.00
1181	Газрын төлбөр	23,378,007.00	58,964,326.00
118101	Газрын төлбөр	23,378,007.00	58,964,326.00
1182	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	109,209,600.00	297,496,115.00
118202	Ан амьтны нөөц ашигласны төлбөр	109,209,600.00	297,148,797.00
118203	Ус, рашааны нөөц ашигласны төлбөр	0	347,318.00

12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО		
120	Нийтлэг татварын бус орлого	2,308,922,981.69	3,208,079,641.25
120003	Торгуулийн орлого	2,308,922,981.69	3,208,079,641.25
		6,240,000.00	6,190,000.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	65,177,524.73	189,279,677.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	60,542,326.00	189,203,647.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	4,635,198.73	76,030.00
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	2,096,748,196.56	3,002,937,464.25
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Бараа материал	140,757,260.40	9,672,500.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	4,020,457,587.28	780,908,017.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	1,764,709,729.28	10,270,257.00
131003	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	19,991,329.28	10,270,257.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	1,744,718,400.00	0
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	676,394,852.00	16,469,360.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	157,234,852.00	16,469,360.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	519,160,000.00	0
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	1,554,621,590.00	754,168,400.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	795,698,390.00	0
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	639,525,400.00	528,856,100.00
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	119,397,800.00	225,312,300.00
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	24,731,416.00	0
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	24,731,416.00	0
II	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	4,159,897,506.48	1,569,043,158.71
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	4,159,897,506.48	1,569,043,158.71
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	3,174,642,233.85	1,143,061,358.71
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,618,875,160.08	308,154,230.72
210101	Үндсэн цалин	1,412,221,123.92	257,487,294.67
210102	Нэмэгдэл	108,235,385.16	40,588,697.05
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	4,763,778.00	0
210104	Урамшуулал	92,345,495.00	2,284,605.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	1,309,378.00	7,793,634.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	219,197,885.28	38,479,239.76
210201	Тэтгэврийн даатгал	189,998,151.86	25,737,581.39

**Галуут сумын Засаг даргын 2022 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан**

210202	Тэтгэмжийн даатгал	7,299,531.09	3,088,361.84
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	5,572,404.49	2,315,666.15
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,420,190.57	1,153,856.93
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	14,907,607.27	6,183,773.45
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	244,676,562.94	44,285,178.95
210301	Гэрэл, цахилгаан	19,781,922.94	6,168,074.95
210302	Түлш, халаалт	223,234,940.00	37,617,104.00
210303	Цэвэр, бохир ус	1,659,700.00	500,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	129,721,145.89	72,061,318.00
210401	Бичиг хэрэг	11,294,760.00	12,446,980.00
210402	Тээвэр, шатахуун	65,295,830.00	46,803,405.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	7,203,657.89	5,201,503.00
210404	Ном, хэвлэл	412,000.00	1,080,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	25,340,282.00	5,337,650.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	5,046,350.00	1,191,780.00
210408	Бараа материал акталсны зардал	15,128,266.00	0
2105	Нормативт зардал	144,274,997.50	8,892,000.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	101,788,493.50	952,000.00
210502	Хоол, хүнс	39,907,504.00	0
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	2,579,000.00	7,940,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	22,927,309.90	10,113,700.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	960,000.00	0
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	100,000.00	0
210604	Урсгал засвар	21,867,309.90	10,113,700.00
2107	Томилолт, зочны зардал	11,684,500.00	7,651,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	10,558,000.00	7,651,000.00
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах	1,126,500.00	0
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	439,143,872.25	375,611,058.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	434,584,257.25	371,164,480.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	1,450,000.00	500,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	96,525.00	96,525.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	253,200.00	930,350.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	88,000.00	704,496.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	2,671,890.00	2,083,600.00
210807	Газрын төлбөр	0	131,607.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	344,140,800.01	277,813,633.28
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	46,066,940.94	61,031,754.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	12,720,400.00	18,612,700.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	285,353,459.07	198,169,179.28
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	985,255,272.63	425,981,800.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	115,676,959.00	68,606,200.00

Галуут сумын Засаг даргын 2022 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	320,000.00	0
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	21,841,816.00	32,126,200.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	14,766,343.00	0
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	75,608,800.00	0
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	3,140,000.00	36,480,000.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	818,062,499.28	357,375,600.00
213401	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт төсөвт байгууллага	795,698,390.00	357,375,600.00
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	19,991,329.28	0
213405	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	2,372,780.00	0
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	51,515,814.35	0
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	51,515,814.35	0
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)	2,396,547,399.89	3,101,292,027.53
V	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	35,191,667.00	4,034,207,657.44
225001	Үндсэн хөрөнгө, бараа материал худалдсаны гарз	35,191,667.00	0
225010	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал - Үндсэн хөрөнгө	0	3,731,459,295.64
225011	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал - Бараа материал	0	302,748,361.80
VI	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)	2,361,355,732.89	-932,915,629.91

2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/мянган төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	3,461,696,063.72	2,211,414,715.04	386,938,008.82	6,060,048,787.58
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0	0	238,447,070.10	238,447,070.10
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	3,461,696,063.72	2,211,414,715.04	625,385,078.92	6,298,495,857.68
Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	0	-238,447,070.10	0	-238,447,070.10
Үндсэн хөрөнгийн өсөлт бууралт	0	0	0	0
Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	0	0	0	0
Өмчид гарсан өөрчилөлт	0	0	0	0
Зарласан ногдол ашиг	0	0	0	0
Тайлант үеийн үр дүн	0	0	2,361,355,732.89	2,361,355,732.89

**Галуут сумын Засаг даргын 2022 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан**

2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	3,461,696,063.72	1,972,967,644.94	2,986,740,811.81	8,421,404,520.47
2022 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	3,461,696,063.72	1,972,967,644.94	2,986,740,811.81	8,421,404,520.47
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-2,177,583,684.72	-1,764,416,895.05	3,656,271,528.19	-285,729,051.58
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	1,284,112,379.00	208,550,749.89	6,643,012,340.00	8,135,675,468.89
Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	0	0	0	0
Үндсэн хөрөнгийн өсөлт бууралт	0	0	0	0
Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	0	0	0	0
Өмчид гарсан өөрчилөлт	0	0	0	0
Зарласан ногдол ашиг	0	0	0	0
Тайлант үеийн үр дүн	0	0	-932,915,629.91	-932,915,629.91
2022 оны 12-р сарын 31-наарх үлдэгдэл	1,284,112,379.00	208,550,749.89	5,710,096,710.09	7,202,759,838.98

2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

/мянган төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)	4,119,415,550.40	1,557,867,374.99
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	227,064,337.40	681,347,527.99
110	Орлогын албан татвар	72,418,196.40	208,760,680.99
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	72,418,196.40	208,760,680.99
110001	Цалин, хөдөлмөрийн хөлс, шагнал, урамшуулал болон тэдгээртэй адилтгах хөдөлмөр эрх	0	154,342,427.04
110002	Үйл ажиллагааны орлого	32,554,181.20	23,228,628.06
110003	Хөрөнгийн орлого	32,604,674.80	29,138,025.89
110004	Хөрөнгө борлуулсны орлого	7,259,340.40	2,051,600.00
113	Хөрөнгийн албан татвар	4,745,000.00	87,991,107.00
113001	Үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татвар	0	1,151,721.00
113002	Бууны албан татвар	4,745,000.00	4,054,596.00
113004	Малд ногдуулах албан татвар	0	82,784,790.00
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	149,901,141.00	384,595,740.00
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	17,313,534.00	28,135,299.00
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	1,503,290.00	13,061,299.00
118004	Ашигт малтмалын нөөц ашигласны төлбөр	0	120,000.00
118006	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	2,277,244.00	576,000.00
118009	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	13,533,000.00	14,378,000.00
1181	Газрын төлбөр	23,378,007.00	58,964,326.00
118101	Газрын төлбөр	23,378,007.00	58,964,326.00
1182	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	109,209,600.00	297,496,115.00
118202	Ан амьтны нөөц ашигласны төлбөр	109,209,600.00	297,148,797.00
118203	Ус, рашааны нөөц ашигласны төлбөр	0	347,318.00

12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	156,314,125.72	95,611,830.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	156,314,125.72	95,611,830.00
120003	Торгуулийн орлого	6,240,000.00	6,190,000.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	150,074,125.72	89,421,830.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	145,438,900.00	89,345,800.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	4,635,225.72	76,030.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	3,736,037,087.28	780,908,017.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	1,764,709,729.28	10,270,257.00
131003	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	19,991,329.28	10,270,257.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	1,744,718,400.00	0
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	391,974,352.00	16,469,360.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	157,234,852.00	16,469,360.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	3,000,000.00	0
131107	Эрүүл мэндийн даатгалын сангийн нэмэлт орлого	231,739,500.00	0
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	1,554,621,590.00	754,168,400.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	795,698,390.00	0
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	639,525,400.00	528,856,100.00
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	119,397,800.00	225,312,300.00
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	24,731,416.00	0
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	24,731,416.00	0
II	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	3,652,173,473.72	1,171,434,478.55
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	3,652,173,473.72	1,171,434,478.55
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2,668,097,937.09	1,091,558,021.55
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,621,380,405.64	365,366,025.27
210101	Үндсэн цалин	1,158,957,273.70	254,498,992.93
210102	Нэмэгдэл	346,248,358.94	42,232,749.96
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	5,462,140.00	0
210104	Урамшуулал	97,192,933.00	0
210105	Гэрээт ажлын хөлс	13,519,700.00	68,634,282.38
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	211,558,885.62	44,806,191.52
210201	Тэтгэврийн даатгал	155,218,097.52	30,996,878.31
210202	Тэтгэмжийн даатгал	14,611,285.93	3,356,192.55
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	11,293,076.17	2,862,795.48

**Галуут сумын Засаг даргын 2022 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан**

210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,818,527.78	687,539.40
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	27,617,898.22	6,902,785.78
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	243,977,882.58	324,303,699.76
210301	Гэрэл, цахилгаан	16,739,642.58	22,053,795.76
210302	Түлш, халаалт	225,150,940.00	300,200,404.00
210303	Цэвэр, бохир ус	2,087,300.00	2,049,500.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	106,159,035.25	67,334,383.00
210401	Бичиг хэрэг	12,569,500.00	14,594,730.00
210402	Тээвэр, шатахуун	60,954,880.00	35,612,700.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	6,724,480.25	5,289,503.00
210404	Ном, хэвлэл	948,000.00	1,729,450.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	12,119,500.00	8,141,900.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	12,842,675.00	1,966,100.00
2105	Нормативт зардал	92,532,354.00	10,240,000.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	49,798,906.00	2,300,000.00
210502	Хоол, хүнс	39,329,398.00	0
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	3,404,050.00	7,940,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	18,140,710.00	19,252,300.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	1,856,200.00	0
210602	Тавилга	1,400.00	0
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	300,000.00	0
210604	Урсгал засвар	15,983,110.00	19,252,300.00
2107	Томилолт, зочны зардал	11,384,500.00	7,651,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	10,258,000.00	7,651,000.00
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах	1,126,500.00	0
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	294,805,924.00	173,261,788.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	288,245,629.00	168,943,210.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	1,800,000.00	500,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	96,525.00	296,525.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	253,200.00	1,050,534.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	88,000.00	344,312.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	4,322,570.00	1,995,600.00
210807	Газрын төлбөр	0	131,607.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	68,158,240.00	79,342,634.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	47,320,690.00	61,002,434.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	20,837,550.00	18,340,200.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	984,075,536.63	79,876,457.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	114,497,223.00	69,606,200.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	20,432,080.00	32,126,200.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	14,766,343.00	0

213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	75,608,800.00	0
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	3,690,000.00	37,480,000.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	818,062,499.28	10,270,257.00
213401	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт төсөвт байгууллага	795,698,390.00	0
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	19,991,329.28	10,270,257.00
213405	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	2,372,780.00	0
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	51,515,814.35	0
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	51,515,814.35	0
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)	467,242,076.68	386,432,896.44
V	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)	347,197,706.00	232,851,470.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	347,197,706.00	232,851,470.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	347,197,706.00	232,851,470.00
220001	Барилга байгууламж	241,267,606.00	198,703,570.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	105,930,100.00	34,147,900.00
VI	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)	-347,197,706.00	-232,851,470.00
VIII	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)	120,044,370.68	153,581,426.44
101	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	222,016,906.48	342,061,277.16
20	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	342,061,277.16	495,642,703.60

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/мянган төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	Хэтрэлт, хэмнэлт	Хувь
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	1,711,204,100.00	1,377,546,331.55	333,657,768.45	80.5
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,297,299,000.00	1,178,842,761.55	118,456,238.45	90.9
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,225,192,500.00	1,109,236,561.55	115,955,938.45	90.5
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	400,713,700.00	365,366,025.27	35,347,674.73	91.2
210101	Үндсэн цалин	255,793,600.00	254,498,992.93	1,294,607.07	99.5
210102	Нэмэгдэл	53,292,700.00	42,232,749.96	11,059,950.04	79.2
210105	Гэрээт ажлын хөлс	91,627,400.00	68,634,282.38	22,993,117.62	74.9
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	53,180,700.00	44,806,191.52	8,374,508.48	84.3
210201	Тэтгэврийн даатгал	36,932,700.00	30,996,878.31	5,935,821.69	83.9
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,061,900.00	3,356,192.55	705,707.45	82.6
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,249,600.00	2,862,795.48	386,804.52	88.1
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	812,400.00	687,539.40	124,860.60	84.6
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	8,124,100.00	6,902,785.78	1,221,314.22	85.0

**Галуут сумын Засаг даргын 2022 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан**

2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	327,003,400.00	324,303,699.76		
210301	Гэрэл, цахилгаан	23,353,600.00	22,053,795.76	2,699,700.24	99.2
210302	Түлш, халаалт	300,659,800.00	300,200,404.00	459,396.00	99.8
210303	Цэвэр, бохир ус	2,990,000.00	2,049,500.00	940,500.00	68.5
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	72,765,300.00	67,334,383.00		
210401	Бичиг хэрэг	15,095,700.00	14,594,730.00	500,970.00	96.7
210402	Тээвэр, шатахуун	36,013,300.00	35,612,700.00	400,600.00	98.9
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	5,876,300.00	5,289,503.00	586,797.00	90.0
210404	Ном, хэвлэл	1,680,000.00	1,729,450.00	-49,450.00	102.9
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	12,000,000.00	8,141,900.00	3,858,100.00	67.8
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	2,100,000.00	1,966,100.00	133,900.00	93.6
2105	Нормативт зардал	11,332,800.00	10,240,000.00		
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	3,000,000.00	2,300,000.00	700,000.00	76.7
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	8,332,800.00	7,940,000.00	392,800.00	95.3
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	47,999,000.00	47,436,200.00		
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	26,549,000.00	26,213,900.00	335,100.00	98.7
210602	Тавилга	2,000,000.00	1,970,000.00	30,000.00	98.5
210604	Урсгал засвар	19,450,000.00	19,252,300.00	197,700.00	99.0
2107	Томилолт, зочны зардал	9,478,800.00	7,651,000.00		
210702	Дотоод албан томилолт	9,478,800.00	7,651,000.00	1,827,800.00	80.7
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	219,735,700.00	162,756,428.00		
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	214,884,700.00	158,437,850.00	56,979,272.00	74.1
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	500,000.00	500,000.00	0.00	100.0
210803	Даатгалын үйлчилгээ	300,000.00	296,525.00	3,475.00	98.8
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	1,060,000.00	1,050,534.00	9,466.00	99.1
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	427,000.00	344,312.00	82,688.00	80.6
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	2,064,000.00	1,995,600.00	68,400.00	96.7
210807	Газрын төлбөр	200,000.00	131,607.00	68,393.00	65.8
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	300,000.00	0	300,000.00	0.0
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	82,983,100.00	79,342,634.00		
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	63,182,100.00	61,002,434.00	3,640,466.00	95.6
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	19,801,000.00	18,340,200.00	2,179,666.00	96.6
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	72,106,500.00	69,606,200.00		
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	72,106,500.00	69,606,200.00		
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	700,000.00	0	700,000.00	0.0
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	32,126,500.00	32,126,200.00	300.00	100.0

**Галуут сумын Засаг даргын 2022 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан**

213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	39,280,000.00	37,480,000.00	1,800,000.00	95.4
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	413,905,100.00	198,703,570.00	215,201,530.00	48.0
220001	Барилга байгууламж	413,905,100.00	198,703,570.00	215,201,530.00	48.0
III	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	1,711,204,100.00	1,416,504,921.55	294,699,178.45	82.8
31	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	226,558,400.00	0	226,558,400.00	0.0
310004	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас санхүүжих	226,558,400.00	0	226,558,400.00	0.0
32	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	1,187,054,300.00	1,327,083,091.55	-	111.8
320001	Орон нутгийн төсвөөс	1,187,054,300.00	1,101,770,791.55	85,283,508.45	92.8
320002	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	0	225,312,300.00	225,312,300.00	#DIV/0!
35	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	297,591,400.00	89,421,830.00	208,169,570.00	30.0
350001	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	113,452,400.00	89,345,800.00	24,106,600.00	78.8
350002	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	1,000,000.00	76,030.00	923,970.00	7.6
350003	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	183,139,000.00	0	183,139,000.00	0.0
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0	183,139,072.35	-	183,139,072.35
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0	222,097,662.35	-	222,097,662.35
6	ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ	58	56	2.00	96.6
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	2	2	0.00	100.0
610001	Төсвийн байгууллага	2	2	0.00	100.0
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	28	27	1.00	96.4
620001	Удирдах ажилтан	10	10	0.00	100.0
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	14	14	0.00	100.0
620003	Үйлчлэх ажилтан	2	2	0.00	100.0
620004	Гэрээт ажилтан	2	1	1.00	50.0
65	ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	28	27	1.00	96.4
650001	Төрийн захиргааны албан хаагч (ТЗ)	10	10	0.00	100.0
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	5	5	0.00	100.0
650010	Гэрээт ажилтан	4	3	1.00	75.0
650011	Улс төрийн албан хаагч (УТ)	9	9	0.00	100.0

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	ТЗ цэвэр дүн
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	16,469,360.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	16,469,360.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	16,469,360.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	16,469,360.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	16,469,360.00
I	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	16,469,360.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	16,469,360.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	16,469,360.00

3. Аудитын тайлан

3.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана.” гэж заасны дагуу Галуут сумын Засаг даргын 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх нэгтгэсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд шалгагдагч байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн алдаа, зөрчил, гаргасан шийдэл, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудитын санал дүгнэлт, түүний үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Энэхүү тайланд шалгагдагч байгууллагад нягтлан бодох бүртгэл, тайлагнал, дотоод хяналтын системийг боловсронгуй болгохтой холбоотой өгсөн зөвлөмжүүдийг тусгасан болно.

Аудитыг Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газрын ахлах аудитор Б.Азбаяр гүйцэтгэж аудитын менежер А.Цээням, Дарга, тэргүүлэх аудитор Б.Мөнхбат нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Галуут сумын сумын Засаг даргын 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2023 оны 02 дүгээр сарын 28-ний өдрийн 1/43 дугаар албан бичгээр ирүүлсэн байна.

Галуут сумын Засаг даргын 1 дүгээр гарын үсгийг Засаг дарга А.Батбаяр, 2 дугаар гарын үсгийг санхүүгийн албаны дарга Б.Анхбаяр нар зурж байна.

3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт

Галуут сумын Засаг даргын үйл ажиллагааны эрхэм зорилго нь “Баянхонгор хайрхнаа шүтэж, хүнээ дээдлэн, уламжлалт мал аж ахуй, газар тариаланг эрчимжүүлж, байгалийн нөөц баялаг, дэд бүтцэдээ тулгуурлан үйлдвэрлэл үйлчилгээ, аялал жуулчлалыг хөгжүүлсэн, иргэдийн ажиллаж амьдрах таатай орчин нөхцөл бүрдсэн, хөгжлөөрөө тэргүүлэх сум болно” гэж тодорхойлсон байна.

Дээрх эрхэм зорилгынхоо хүрээнд дор дурдсан үйл ажиллагааны стратегийн зорилтыг хэрэгжүүлэхээр тодорхойлсон байна. Үүнд:

- Хөдөө аж ахуйг хөгжүүлэх
- Нутгийн удирдлагын чадавх, төр нийгмийн үйлчилгээний чанар хүртээмжийг иргэдийн оролцоонд тулгуурлан сайжруулж, хүний хөгжлийг хангах
- Уламжлалт мал аж ахуй, газар тариаланг эрчимжүүлэн, үйлдвэрлэл үйлчилгээ, аялал жуулчлалыг хөгжүүлж эдийн засгийн өсөлтийг хангах
- Зам тээвэр харилцаа холбоо, эрчим хүч, барилга байгууламж, инженерийн шугам сүлжээг бүрэн бүрдүүлж, иргэдийн ажиллах, амьдрах ая тухтай орчин нөхцөлийг хангахуйц дэд бүтцийг бий болгох
- Нийтийн аж ахуй, жижиг дунд үйлдвэрлэл
- Байгаль хамгаалах хөтөлбөр
- Сумын эдийн засаг нийгмийг хөгжүүлэх үндсэн чиглэлийг хэрэгжүүлэх
- Төрийн бодлого, хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлэх, сурталчлах, сургалт сурталчилгаа

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд өөрчлөлт ороогүй байна.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж байгаа дотоод хяналтуудаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй гэж үзлээ.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн байна.

Баянхонгор аймгийн Санхүүгийн хяналт, дотоод аудитын алба нь Галуут сумын төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн харьяа байгууллагуудын 2022 оны санхүүгийн үйл ажиллагаанд дотоод аудит хийгээгүй байна

Дотоод аудитын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын найдвартай байдлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах, дотоод аудитораас шууд туслалцаа авах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор санал дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Галуут сумын Засаг даргын 2022 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккруэл сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн байна.

3.4 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр 2022 оны жилийн эцсийн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн нийт зардлын дүнг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэл “Дунд” гэж үнэлэн материаллаг байдлын түвшнийг 70 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2022 оны төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн 1,377,546.3 мянган төгрөгөөс 1.0 хувиар буюу 13,775.5 мянган төгрөгөөр, гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг төлөвлөлтийн материаллаг байдлын 70 хувиар буюу 9,642.9 мянган төгрөгөөр тогтоосон.

Тогтоосон төлөвлөлтийн ерөнхий материаллаг байдлыг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзсэн.

3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга

3.5.1. Мөнгөн хөрөнгө

Мөнгөн хөрөнгийн эхний үлдэгдэл 342,061,3 мянга, эцсийн үлдэгдэл 495,643,0 мянган төгрөг болж 153,581,7 мянган төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт № 1. Мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэл /мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)	Дүнд эзлэх хувь
Төрийн сангийн харилцах дансанд	342,061,3	495,643,0	153,581,7	44,9

байгаа мөнгөн хөрөнгө

Дүн	342,061,3	495,643,0	153,581,7	44,9
------------	-----------	-----------	-----------	-------------

Эх сурвалж: Галуут сумын Засаг даргын 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэлд байгаа 495,643,0 мянган төгрөг нь төрийн сангийн орон нутгийн ерөнхий орлогын дансанд буцаан төвлөрүүлсэн 63,208,7 мянга, Орон нутгийн хөгжлийн сангийн дансанд 182,238,7 мянга, Сум хөгжүүлэх сангийн дансанд 39,858,9 мянга, орон нутгийн ерөнхий орлогын үлдэгдэл 210,336,3 мянган төгрөг байршиж байна.

3.5.2 Авлага

Авлага дансны эхний үлдэгдэл 406,477,5 мянга, эцсийн үлдэгдэл 231,767,0 мянган төгрөг болж 174,710,5 мянган төгрөгөөр буурсан байна.

Хүснэгт № 2. Авлагын үлдэгдэл / мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)
Ажиллагсадтай холбогдсон авлага	613.2	523.7	(89.5)
Татаас санхүүжилтын авлага	284.420.5	-	(0)
Байгууллагаас авах авлага	1712.2	66.2	(1645.9)
Хувь хүмүүсээс авах авлага			-
Хувь хүмүүст олгосон зээл	119,731,6	231,177.1	(111,445.5)
Хувийн хэвшлийн аж ахуй нэгжид олгосон зээл			-
Дүн	406.477.5	231.767.0	-113,180,9

Эх сурвалж: Галуут сумын 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Нийт авлагын 74,5 хувь буюу 231,177.1 мянган төгрөгийг сум хөгжүүлэх сангийн авлага, 10,6 хувь буюу 246.2 мянган төгрөг ЗДТГ-ын авлага, 14,9 хувь буюу 343,6 мянган төгрөг нь Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурлын авлага байна.

Хүснэгт № 3. Авлагын үлдэгдэл байгууллагаар /мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)	Дүнд эзлэх хувь
Засаг даргын Тамгын газар	197,7	246,2	48,5	19,6
ИТХ	43,7	343,6	300,0	32,2
Бага сургууль	34,4	0	(34,4)	0,0
ЭМТ	286,301,4		(286.301.4)	0,0
СХС	119,731,6	231,177,1	111445,5	48,2
Цэцэрлэг	72,8		(72.8)	0,0
ЕБС	95,7		(95.7)	0,0
ОНХСан	0		0	0
НИЙТ ДҮН	406,477,5	231,767,0	(174.710.5)	100.00

Эх сурвалж: Галуут сумын 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Сум хөгжүүлэх сангийн авлага оны эхэнд 119.731.6 мянган төгрөгийн үлдэгдэлтэй байсан бөгөөд зээл 154,000.0 олгосон бөгөөд 42,554,5 мянган төгрөгийн авлагыг барагдуулж оны эцэст 231,177,1 мянган төгрөгийн зээл, зээлийн хүүгийн авлагын үлдэгдэлтэй байна.

3.5.3 Бараа материал

Бараа материалын эхний үлдэгдэл 419,936,2 мянга, эцсийн үлдэгдэл 126,265,9 төгрөг болж, 293,670,3 мянган төгрөгөөр буурсан байна.

Хүснэгт № 4. Бараа материалын үлдэгдэл /мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)
Тусгай зориулалтын материал	13,082,2		(13,082.2)
Эм боох материал	6,863,7		(6,863.7)
Бичиг хэргийн материал	8,145,3	5,155,8	(2,989,5)
Аж ахуйн материал	251,189,3	17,176,1	(234,013,2)
Сэлбэг хэрэгсэл	21,0	4,388.0	4,367.0
Түлш, шатах тослох материал	475,0		(475.0)
Барилгын засварын материал	15,703.0		(15,703)
Хүнсний материал	3,143.0		(3,143.0)
Бусад хангамжийн материал	111,311.0	89,545,9	21,765,1
Мал амьтад	10,000.0	10,000.0	0
Нөөцийн бараа			
Дүн	419,936,2	126,265,9	(293,670,3)

Эх сурвалж: Галуут сумын 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Бараа материалын дансны үлдэгдэл 126,265.9 мянган төгрөг болж өмнөх оноос 293,670.3 мянган төгрөгөөр буурсан Ерөнхий боловсролын сургууль, Бага сургууль, Эрүүл мэндийн төв, хүүхдийн цэцэрлэг, соёлын төв нь улсын төсвийн байгууллага болсонтой холбоотой тухайн төвлөрүүлэн захирагчийн тайланд нэгтгэгдэхгүй болсонтой холбоотой байна.

Хүснэгт № 5. Бараа материалын үлдэгдэл байгууллагаар /мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)	Дүнд эзлэх хувь
ИТХ	1,356,4	7,515,6	6,159,2	81.9
ЗДТГ	115,831,4	118,750,3	2,918,9	18.1
Соёл	10,389,5		(10,389,5)	-
ЭМТ	42,564,4		(42,564,4)	-
Бага сургууль	41,868,5	00	(41,868,5)	0
ЕБС	136,420,8		(136,420.8)	-
Цэцэрлэг	71,505,0		(71,505.0)	-
НИЙТ ДҮН	419,936,2	126,265,9	(293,670,3)	100.0

Эх сурвалж: Галуут сумын 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Тайлант онд нийт нэмэгдсэн 164,454,4 мянган төгрөгийн бараа материалын 154,781.9 мянган төгрөгийн хөрөнгийг төсвийн хөрөнгөөр, 9,672.5 мянган төгрөгийн хөрөнгийг үнэ төлбөргүй шилжүүлэн авсан байна. Мөн нийт хасагдсан 458,124,7 мянган төгрөгийн 302,748,3 мянган төгрөг буюу 66.0 хувь нь шилжүүлсэн бүтцийн өөрчлөлттэй холбоотой байна.

Хүснэгт № 6. Бараа материалын орлого, зарлагын төрөл /мянган төгрөг/

Нэмэгдсэн	164,454,4	Хасагдсан	458,124,7
Худалдан авсан	154,781,9	Худалдсан, зарцуулсан	155,376,3
Хандиваар		Шилжүүлсэн бүтцийн өөрчлөлтөөр	
Шилжүүлсэн авсан	9,672.5	шилжүүлсэн	302,748,3
бусад		бусад	

Эх сурвалж: Галуут сумын 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

3.5.7 Үндсэн хөрөнгө

Үндсэн хөрөнгийн эхний үлдэгдэл 8,910,619,5 мянга, эцсийн үлдэгдэл 6,365,161.7 мянган төгрөг болж 2,545,457.8 мянган төгрөгөөр буурсан байна.

Хүснэгт № 7. Үндсэн хөрөнгийн үлдэгдэл /мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)	Дүнд эзлэх хувь
----------	----------------	-----------------	------------------------	-----------------

**Галуут сумын Засаг даргын 2022 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан**

БИЕТ ХӨРӨНГӨ	8,790,266.4	6,345,353.7	(2,444,912.7)	0.4
Барилга байгууламж, орон сууц	5,290,283.4	1,405,558.9	(3,884,724.5)	2.7
Тээврийн хэрэгсэл	247,004.8	40,770.1	(206,234.7)	5
Машин тоног төхөөрөмж	778,486.4	81,823.0	(696,663.4)	8.5
Тавилга эд хогшил	356,600.3	14,214.2	(342,386.0)	24.0
Зам гүүрийн байгууламж	1,775,753.8	4,695,180.4	2,939,426.6	62.6
Түүх соёлын дурсгалт зүйл	384.6	00	(384.6)	0.0
Дуусаагүй барилга байгууламж	00	00	00	0.0
Номын фонд	29,108.7	00	(29,108.7)	0.0
Бусад үндсэн хөрөнгө	312,644.2	107,806.8	(204,237.4)	1.9
БИЕТ БУС ХӨРӨНГӨ	120,353.1	19,808.0	(100,545.1)	4
Программ хангамж	2,137.1	00	(2,137.1)	0.0
Бусад биет бус хөрөнгө	118,216.0	19,808.0	(98,408.0)	0
НИЙТ ДҮН	8,910,619.5	6,365,161.7	2,545,457.8	100.0

Эх сурвалж: Галуут сумын 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Тайлант онд Ерөнхий боловсролын сургууль, Бага сургууль, хүүхдийн цэцэрлэг, Эрүүл мэндийн төв, соёлын төвийн байгууллагууд улсын төсвийн байгууллага болсонтой холбоотой шилжүүлсэн бүтцийн өөрчлөлтөөр 4,514,980.2 мянган төгрөгийг шилжүүлсэн байна.

Хүснэгт № 8. Үндсэн хөрөнгийн үлдэгдэл байгууллагаар /мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)	Дүнд эзлэх хувь
ИТХ	54,258.2	36,993.1	-17,265.1	46.6
ЗДТГ	4,341,381.1	6,328,168.6	1,983,787.6	53.4
Соёл	184,814.5		-184,814.5	0.0
ЕБС	2,035,158.9		-2,035,158.9	0.0
Цэцэрлэг	815,499.9		-815,499.9	0.0
Эмнэлэг	1,218,964.0		-1,218,964.0	0.0
Бага сургууль	260,542.9		-260,542.9	0.0
НИЙТ ДҮН	8,910,619.5	6,365,161.7	-2,545,457.8	100.0

Эх сурвалж: Галуут сумын 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Тайлант онд 3,037,085.3 мянган төгрөгөөр нэмэгдсэн бөгөөд үүний 98.8 хувь буюу 3,002,937.4 мянган төгрөгийг хөрөнгийн үнэ төлбөргүй шилжүүлэн авсан нь голлох нөлөө үзүүлж байна

Хүснэгт 9. Үндсэн хөрөнгийн орлого, зарлагын төрөл /мянган төгрөг/

Нэмэгдсэн	3,037,085.3	Хасагдсан	4,521,920.1
Худалдан авсан	34,147.9	Худалдсан	
Хандиваар	0.00	Акталсан	6,940.0
Шилжүүлэн авсан	0,0	Шилжүүлсэн бүтцийн өөрчлөлтөөр	4,514,980.1
бусад	3,002,937.4	Бусад	

Эх сурвалж: Галуут сумын 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

3.5.8 Өр төлбөр

Нийт өр төлбөрийн эхний үлдэгдэл 4,775,3 мянга, эцсийн үлдэгдэл 16,077,5 өглөгийн үлдэгдэлтэй бөгөөд 11,302.2 мянган төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт 10. Нийт өр төлбөрийн үлдэгдэл /мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)	Дүнд эзлэх хувь
БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР ДҮН	4,775.3	16,077.5	11,302.2	100.0
Ажилчидтай холбогдсон өглөг	407.9	479.9	72.0	15.0
Бараа үйлчилгээний	328.3	0.0	-	10.9

зардлын өглөг			328.3	
Байгууллагад төлөх өглөг	4,039.0	15,597.6	11,558.6	74.1
Хувь хүмүүст өгөх өглөг			-	-
Дүн	4,775.3	16,077.5	11,302.2	100.0

Эх сурвалж: Галуут сумын 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Тайлант хугацааны эцэст богино хугацаат өр төлбөрийн 16,077.5 төгрөгийн үлдэгдэлтэй байна.

Хүснэгт № 11. Нийт өр төлбөрийн үлдэгдэл байгууллагаар /мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)	Дүнд эзлэх хувь
ИТХ	0	479.9	479.9	
ЗДТГ		10.0	10.0	
Соёлын төв	90.0		(90.0)	
ЕБС			-	-
ЭМТ	580.0		(580.0)	
ОНХС	4,000.0	15,587.6	11,587.6	74.3
Цэцэрлэг	105.3		(105.3)	
СХСан			-	-
ДҮН	4,775.3	16,077.5	11,302.2	70.3

Эх сурвалж: Галуут сумын 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

3.5.9 Засгийн газрын хувь оролцоо

Засгийн газрын хувь оролцоо дансны эхний үлдэгдэл 3,461,696.0 мянга, эцсийн үлдэгдэл 1,284,112.3 мянган төгрөг болж, 3,282,954.9 мянган төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт № 12. Засгийн газрын хувь оролцоо /мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өссөн+ Буурсан -	Дүнд эзлэх хувь
Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	1,284,112.3	1,284,112.3	(0.0)	
Өмч: - төрйн			-	-
Хуримтлагдсан үр дүн	2,986,740.8	5,710,096.7	2,723,355.9	47.6
Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	2,972,967.6	208,550.7	(2,737,129.1)	131.2
Дүн	8,421,404.5	7,202,759.8	2,218,644.7	17.0

Эх сурвалж: Галуут сумын 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Засгийн газрын хувь оролцоо дансны үлдэгдэл 2,218,644.7 мянган төгрөгөөр буурсан нь Ерөнхий боловсролын сургууль, Бага сургууль, хүүхдийн цэцэрлэг, Эрүүл мэндийн төв, соёлын төвийн байгууллагууд бүтцийн өөрчлөлтөөр тухайн тайлант нэгтгэгдээгүйтэй холбоотой байна.

3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.5.10 Орлогын данс

Сумын ИТХ-ын 2021.12.17-ний өдрийн хуралдаанаар 4/05 дугаар тогтоолоор сумын төсвийн татварын орлогыг 482,300.0 мянга, хүү торгуулийн орлогыг 20,000.0 мянга, нийт 502,300.0 мянган төгрөгөөр баталсан байна.

Хүснэгт №13. Төвлөрүүлэх орлого /мянган төгрөг/

Орлогын төрөл	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
1.Татварын орлого	482,300.0	683,610.5	(201,310.5)	141.7
ЦХТА рлого /суутган/	114,000.0	154,342.4	(40,342.4)	135.3
Үл хөдлөх хөрөнгийн албан татвар	2,000.0	1,158.8	841.2	57.9
Бууны татвар	3,800.0	4,080.0	(280)	107.3
ИОТХ	30,000.0	23,228.6	6,771.4	77.4
Улсын тэмдэгтийн хураамж	1,500.0	13,056.3	(11,556.3)	870.4
Хадгаламжийн хүүгийн орлого	36,000.0	30,790.5	5,209.5	85.5
Үл хөдлөх хөрөнгө худалдан борлуулсаны орлого	4,000.0	2,050.0	1,950.0	51.2
Малын тоо толгойн албан татвар	100,000.0	83,362.8	16,637.2	83.3
Газрын төлбөр	45,000.0	58,971.2	(13,971.2)	131.0
Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	12,000.0	14,378.0	(2,378.0)	119.8
Ан амьтны нөөц ашигласны төлбөр	132,000.0	297,148.0	(165,148.7)	225.1
ТТАМАТөлбөр	2,000.0	696.0	1,304.0	34.8
Ахуй хэрэглээний ус ашигласны төлбөр	-	347.2	(347.2)	
2.Татварын бус орлого	20,000.0	6,190.0	13,810.0	309
2.1.Хүү торгуулийн орлого	20,000.0	6,190.0	13,810.0	30.9
Нийт дүн	502,300.0	689,979.7	(201,310.5)	171.9

Эх сурвалж: Галуут сумын 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Сумын төсөвт төвлөрөх татварын орлогыг 171.9 хувь буюу 201,310,5.0 мянган төгрөгөөр давуулан биелүүлсэн байна. Орлогын нэр төрлөөр авч үзвэл цалин, хөдөлмөрийн хөлс, шагнал урамшуулал болон тэдгээртэй адилтгах хөдөлмөр эрхлэлтийн орлого 40,342.4 мянга, бууны албан татвар 280,0 мянга, улсын тэмдэгтийн хураамж 11,556,3 мянга, газрын төлбөр 13,971.2 мянга, хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж 2,378.0 мянга, ахуйн хэрэглээний ус ашигласны төлбөр 347.2 мянга, ан амьтаны нөөц ашигласны төлбөр 165,148.7 мянган төгрөгөөр тус тус давуулан биелүүлсэн байна. Харин иргэний орлого тодорхойлох татвар 6,771.4 мянга, Үл хөдлөх хөрөнгө худалдан борлуулсаны орлого 1,950.0 мянга, хадгаламжийн хүүгийн орлого 5,209.5 мянга, үл хөдлөх хөрөнгийн албан татвар 841.2 мянга, түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр 1,304.0 мянга, малын тоо толгойн албан татвар 16,637.2 мянга, торгуулийн орлого 13,810.0 мянган төгрөгөөр тус тус тасарсан байна.

Төсөвт байгууллагын өөрийн орлогод сумын Засаг даргын Тамгын газар 1000.0 мянган төгрөгийн орлого төлөвлөсөн ч биелээгүй байна.

Сум хөгжүүлэх сангийн зээл, хүүгийн төлөлтөөр тайлант онд 74,000.0 мянган төгрөгийг оруулахаар баталснаас 59,535.3 мянган төгрөгийн орлогыг оруулсан байна.

3.5.11 Зардлын данс

Тайлант онд төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн хэрэгжүүлэх 70105, 70106, 70503, 71602, 71702, 71801, 71802, 72101 гэсэн кодтой 8 хөтөлбөрт зориулан 1,711,204.4 мянган төгрөгийн төсөв батлагдсанаас, 1,377,546.3 мянган төгрөгийг гүйцэтгэлээр зарцуулснаас, 1,178,842,7 мянган төгрөгийг урсгал зардалд зарцуулж 198,703.5 мянган төгрөгийг хөрөнгийн зардалд буюу ОНХС-ийн хөрөнгөөс зарцуулсан байна.

д/д	Хөтөлбөр, арга хэмжээ	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Биелэлт
1	Галуут сумын Засаг дарга	1,560,798.4	1,244,642.1	316,156.3	79.4

2	70105 Орон нутгийн өөрөө удирдах ёсны байгууллага	105,713.0	89,111.0	1,521.8	84.2
3	80802 Ажил олгогчоос олгох тэтгэмж урамшуулал	44,693.0	43,793.2	25.0	98.1
4	70106 Орон нутгийн гүйцэтгэх засаглалын удирдлага	458,495.4	361,233.7	2,950.9	78.7
5	80106 Баг хорооны үйл ажиллагааны зардал	121,777.6	90,890.9		74.6
6	80802 Ажил олгогчоос олгох тэтгэмж урамшуулал	1,000.0	0		0
7	80815 Сонгуулийн үр дүнгээр чөлөөлөгдсөн	25,813.3	25,813.0	0.3	99.9
8	81102 Орон нутгийн нөөц хөрөнгө	57,760.0	57,756.4	3.5	99.9
9	81701 Байгаль орчныг хамгаалах нөхөн сэргээх зардал	0			0
10	82212 хур хог хаягдал, орчны бохирдол	12000.0	8,141.9	3,858.1	67.8
11	Гамшгаас сэргийлэх сургалт сурталчилгаа	0			
12	71602 Эмнэлгийн тусламж үйлчилгээ	32,246.9	32,114.7	132.1	99.5
13	71702 Соёл урлаг	68,188.5	68,096.2	92.2	99.8
14	71801 Сургуулийн өмнөх боловсрол	55,962.3	5,0030.8	5,931.5	89.4
15	71802 Ерөнхий боловсрол	173,231.5	172,711.3	1,202.1	99.6
16	71802 Бага сургууль	27,746.4	24,152.1	3,594.2	87.0
17	70503 Орон нутгийн зорилтот орон оруулалт	87,346.7	52,836.1	34,510.6	60.4
18	83401 ОНХС-Итгэлцүүрээр тооцох	162,984.5	140,967.4	22,017.1	86.4
19	73402 ОНХС-хайгуулийн тусгай зөвшөөрлийн төлбөр	30,558.7			
20	83405 ОНХС Малын тоо толгойн албан татвар	100,000.0	4,900.0	95,100.0	3.0
21	83406 ОНХС -бусад	33,015.2	0		
22	72101 Жижиг дунд үйлдвэрлэлийг дэмжих	209,244.7	154,921.1	54,323.5	74.0
	Нийт дүн	1,711,204.4	1,377,546.3	333,657.8	80.5

3.6 Төсвийн гүйцэтгэлийн талаарх тайлбар, тодруулга

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь энэ хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.6.1 Төсвийн төлөвлөлт

Тус төвлөрүүлэн захирагчийн харьяаны 5 төсвийн байгууллага төсвийн төслийг бэлтгэж, аймгийн СТСХ-т хүргүүлсэн бөгөөд Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурлын 2021.12.17-ний өдрийн 4/05 дугаар тогтоолоор нийт 1,817,834.5 мянган төгрөгийг баталсан байна.

Хүснэгт №14. Төсвийн төлөвлөлт байгууллагаар /мянган төгрөг/

Орлогын төрөл	Төсвийн төсөл	Анх батлагдсан төсөв	Зөрүү
Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурал	75,024.0	154,104.0	-79,080.0
Засаг даргын Тамгын газар	373,799.8	580,618.0	-206,818.2
Сургууль	229,838.6	229,838.6	0.0
Цэцэрлэг	84,402.3	84,402.3	0.0
Эрүүл мэндийн төв	32,246.9	32,246.9	0.0
Соёлын төв	65,749.1	65,749.1	0.0
Сум хөгжүүлэх сан	0	209,524.7	-209,524.7
Орон нутгийн хөгжлийн сан	0	413,905.1	-413,905.1
Нийт дүн	866,376.8	1,329,290.9	909,328.0

Эх сурвалж: Галуут сумын 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

3.6.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант онд төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн хэрэгжүүлэх 8 хөтөлбөрийн арга хэмжээний зардалд сумын ИТХ-ын 2021.12.17-ний өдрийн 4/05 дугаар тогтоолоор анх 1,817,834.2 мянган төгрөгөөр баталсан бөгөөд 2022.06.16-ны өдрийн 7/02 дугаар тогтоолоор 106,630.1 мянган төгрөгөөр бууруулж 1,711,204.1 мянган төгрөг болжээ.

Нийт зардлын 226,558.4 мянган төгрөгийг орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас олгох санхүүжилтээс, 528,856.1 мянган төгрөгийг санхүүгийн дэмжлэгээс, 502,300.0 мянган төгрөгийг сумын орон нутгийн орлогоос, 40,452.4 мянган төгрөгийг үндсэн болон туслах үйл ажиллагааны орлогоос, 339,037.5 мянган төгрөгийг урьд оны үлдэгдлээс, сум хөгжүүлэх сангийн орлогоос 74,000.0 төгрөгийг тус тус санхүүжүүлэхээр төлөвлөжээ.

Гүйцэтгэлээр аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг 528,856.1 мянга, орон нутгийн орлогоос 572,914.6 мянга, орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас олгох санхүүжилтээс 225,312.4 мянга, үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос 89,345.8 мянга, туслах үйл ажиллагааны орлогоос 76.0 мянган төгрөгийн санхүүжилт авч 63,208.7 мянган төгрөгийг орон нутгийн төсөвт буцаан төвлөрүүлсэн байна.

Хүснэгт №15. Төсвийн гүйцэтгэл байгууллагаар /мянган төгрөг/

Байгууллагын нэр	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь	ОН
ЗДТГ	580,273.0	543,912.1	36,360.9	93.7	36,360.9
ИТХ	150,406.0	132,904.1	17,501.9	88.3	17,501.9
Соёлын төв	68,188.5	68,096.2	92.3	99.8	92.3
Сум хөгжүүлэх сан	209,244.7	154,921.2	54,323.5	74.0	54,323.5
Сургууль	173,231.5	172,711.3	519.9	99.6	519.9
Бага сургууль	27,746.4	24,152.1	3,594.3	87.0	3,594.3
Цэцэрлэг	55,962.3	50,030.8	5,931.5	89.4	5,931.5
ЭМТ	32,246.9	32,114.7	132.2	99.5	132.2
ОНХС	413,905.1	198,703.5	215,201.6	48.0	215,201.6
Нийт дүн	1,711,204.4	1,377,546.3	333,657.8	80.5	333,657.8

Эх сурвалж: Галуут сумын 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 1,377,546.3 мянган төгрөг буюу 80.5 хувьтай байгаа нь ЗДТГ-ын урсгал зардлыг 36,360.9 мянга, ИТХ-ын урсгал зардлыг 17,501.9 мянга, орон нутгийн хөгжлийн сангийн төлөвлөсөн ажлууд хийгдээгүйгээс зардлыг 215,201.6 мянга, сум хөгжүүлэх сангаас зээл иргэнд 50 хувиар олгосонтой холбоотой 54,323.5 мянган төгрөгөөр тус тус хэмнэсэн нь голлох нөлөөг үзүүлж байна.

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.6.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т “нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна” гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Нэмэлт санхүүжилтийн дансанд дээд шатны төсвийн захирагчаас хуваарилсан 16,469.3 мянга, аймгийн иргэдийн төлөөлөгчдийн хурлаас 1,300.0, мянга, Аймгийн засаг даргын нөөцөөс 6,154.0 мянга, Аймгийн статистикийн хэлтсээс 2,729.0 мянга, төсөвт байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого 6,286.3 мянган

төгрөгийн санхүүжилтийг олгож, бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж 16,469.3 мянган төгрөгийг зарцуулсан байна.

Хүснэгт 16. Нэмэлт санхүүжилтийн дансны судалгаа /мянган төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	ИТХ	ЗДТГ	НИЙТ
НИЙТ ОРЛОГО	1,300.0	15,169.3	16,469.3
Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	1,300.0	2,729.0	4,029.0
ЗГНХ,ЗДНХхөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө		6,154.0	6,154.0
Төсөвт байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого		6,286.3	6,286.3
НИЙТ ЗАРЛАГА	1,300.0	15,169.3	16,469.3
Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	1300.0	15,169.3	16,469.3
Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	0	0	0
Төсөвт төвлөрүүлсэн	0.0	0.0	0.0

Эх сурвалж: Галуут сумын 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Нэмэлт төсвийн тайланг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.6-д харуулав.

3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг

Байгууллагын удирдлага бусад мэдээлэлтэй холбоотой үүрэг хариуцлагыг хүлээнэ.

Галуут сумын Засаг дарга нь 2022 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд ... зорилтын хүрээнд ... арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр тусгаж, гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний биелэлтийг ... хувийн гүйцэтгэлтэй тайлагнасан байна.

Галуут сумын Засаг даргын 2022 оны санхүүгийн тайланд толилууаагүй, тодруулаагүй асуудал байхгүй, аудитад ажил гүйлгээг түүврийн аргыг ашиглан гүйцэтгэсэн болно.

3.8 Аудитын гол асуудал

Сумын Засаг дарга нь жилийн гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд тусгагдсан зорилтуудыг хангахад чиглэсэн 7 үндсэн зорилтын хүрээнд 92 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж, дэвшүүлсэн зорилт, төлөвлөсөн арга хэмжээний хэрэгжилтийг 50.5 хувийн гүйцэтгэлтэй тайлагнажээ.

Тайлант онд хэрэгжүүлэх хөтөлбөр, арга хэмжээнд зориулан нийт 1,711,204.4 мянган төгрөгийг зарцуулахаар төлөвлөж, гүйцэтгэлээр нийт 1,377,546.3 мянган төгрөгийг зарцуулж, 81.4 хувийн биелэлттэй байна.

Тус сум нь 15 нэр төрлийн орлогоор 502,300.0 мянган төгрөг төвлөрүүлэхээс 683,610.5 мянган төгрөгийг төвлөрүүлж, нийт орлого 141,7 хувь буюу 201,310.5 мянган төгрөгөөр давж биелсэн боловч 7 нэр төрлийн 46,523.3 мянган төгрөгийн орлого тасарсан байна.

Сумын ТЕЗ-ийн харьяа байгууллагуудын аудитын явцад хэрэгжүүлэх горим сорилыг төсвийн шатлалд хамаарах байгууллага, нэгж тус бүрээр төлөвлөж хэрэгжүүлсэн бөгөөд аудитын дүн, дүгнэлтийг нэгтгэсэн байдлаар үнэлж, гаргалаа.

Галуут сумын Засаг даргын 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд харьяалагдах 2 төсвийн байгууллага, 2 тусгай сан, нийт 4 байгууллагын санхүүгийн тайлан 5 улсын төсвийн байгууллагын тогтмол зардал нэгтгэгдсэн байна

Төрийн аудитын байгууллагаас Галуут сумын Засаг даргын харьяа 4 байгууллагын санхүүгийн тайланг түүвэр аудитад хамруулан санхүүгийн аудитыг гүйцэтгэсэн байна.

Хүснэгт №17. Төсвийн шууд захирагчийн аудитын дүн

Байгууллагын нэр	Байгууллагын тоо				Аудитын санал дүгнэлтийн төрөл					
	Хамрагдвал зохио	Хамрагдсан	Гүйцэтгэсэн		Бүгд	Үүнээс				
			Бие дааж дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан		Зөрчилгүй	Хязгаарла лттай	Сөрөг	Санал дүгнэлт өгөхөөс татгалзсан	
ЗДТГ	1	1		1						
ИТХурал	1	1		1						
ОНХС	1	1		1						
СХС	1	1		1						
НИЙТ ДҮН	4	4		4	0	0	0			0

Эх сурвалж: Төрийн аудитын байгууллагын зөрчлийн нэгтгэл

Сумын ТЕЗ-ийн харьяа байгууллагуудын санхүүгийн тайланд хийсэн аудитаар нийт 168,234.9 мянган төгрөгийн алдаа, зөрчил илэрснээс 17,265.9 мянган төгрөгийн 1 алдааг санхүүгийн тайланд залруулж, 105,000.0 мянган төгрөгийн 1 албан шаардлага өгч, 46,969.0 мянган төгрөгийн 1 зөрчилд зөвлөмж өгч ажилласан байна. Хүснэгтээр харуулбал:

Хүснэгт №18. Төсвийн шууд захирагчийн алдаа зөрчлийн дүн

Байгууллагын нэр	Нийт алдаа зөрчлийн дүн		Үүнээс: Залруулагдаагүй алдаа, зөрчлийн шийдвэрлэлт							
			Залруулга		Тогтоосон төлбөрийн акт		Өгсөн албан шаардлага		Өгсөн зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Санхүүгийн тайлангийн зөрчил										
ХХС	1	17,265.9	1	17,265.9						
ОНХСан							1	105,000.0	1	45,969.0
СТА зөрчлийн дүн	3	168,234.9	1	17,265.9			1	105,000.0	1	45,969.0
СТА-аар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал										
ЗДТГ										
НХСан										
Нийцлийн аудитын дүн										
Нийт дүн	3	168,234.9	1	17,265.9			1	105,000.0	1	45,969.0

Эх сурвалж: Төрийн аудитын байгууллагын зөрчлийн нэгтгэсэн

3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайлангийн аудитын санал дүгнэлтээс тусад нь салгах ёстой гэж заасан байна.

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт болон Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилтийг шалгаж үр дүнг баримтжуулсан.

3.9.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Шилэн дансны цахим хуудсанд тайлант хугацаанд мэдээлбэл зохих 155 мэдээллээс 130 мэдээллийг хугацаанд нь, 21 мэдээллийг хугацаа хоцроож, 3 мэдээллийг мэдээллийн хугацаа болоогүй байна.

Хүснэгт 19. Шилэн дансны мэдээлэл

д/д	Хугацаа	Төрөл	Мэдээлвэл зохих/удаа	Хугацаанд оруулсан	Хугацаа хоцроосон	Хугацаа болоогүй
1	Бүтэн жил	12	12	10		2
2	Хагас жил	3	3	3		
3	Улирал бүр	2	8	88		
4	Сар бүр	5	60	43	17	
5	Тухай бүр	6	72	66	6	
	Нийт	28	155	130	23	2

Эх сурвалж. Галуут сумын Засаг даргын шилэн дансны цахим хуудас

3.9.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

Тайлант онд Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийг мөрдөж ажиллахыг бүх шатны төсөв захирагчид даалгасан. Уг хуулийн хэрэгжилтийг Галуут сумын Засаг даргын харьяа төсвийн шууд захирагчийн санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгахад дараах зөрчил илрээгүй байна.

3.10 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар 8 алдаа, зөрчил илэрснээс 4 төлбөрийн акт алдаа, зөрчил давтан гаргахгүй байх 4 зөвлөмж хүргүүлсэн ба зөвлөмжийн хэрэгжилтийг сумын Засаг даргын 2022 оны 09 дугаар сарын 08-ний өдрийн 2/42 тоот албан бичгээр ирүүлж хэрэгжилтийг тооцсон байна. Хэрэгжилт дараах байдалтай байна.

Хүснэгт 20 Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар өгсөн төлбөрийн акт, албан шаардлагын хэрэгжилт

Үзүүлэлт	Өмнөх оны илрүүлэлт		Биелэлт		Биелэгдээгүй		Хэрэгжилтийн хувь
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	
Төлбөрийн акт	4	4	4	4			
Зөвлөмж	4	0	4	0			100.0
Нийт	4	0	4	0			100.0

3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал байхгүй.

4. Аудитын илрүүлэлт

Аудитаар алдаа зөрчил давтан гаргахгүй байх 33,345.0 мянган төгрөгийн 3 зөрчил илэрснээс 33,345.0 мянган төгрөгийн 1 зөрчилд албан шаардлага өгч, зөрчил давтан гаргахгүй байх 2 зөвлөмж хүргүүлээ.

4.1.1 Албан шаардлага

Малын тоо толгойн албан татварын орлогоор тайлант онд 116,707.8 мянган төгрөг төвлөрүүлэхээр ногдуулалт хийсэн байхад 83,362.8 мянган төгрөг төвлөрүүлж 33,345.0 мянган төгрөг дутуу төвлөрүүлсэн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Малын тоо толгойн албан татварын 33,345.0 мянган төгрөгийн дутуу төвлөрсөн албан татварын орлогыг бүрэн төвлөрүүлэх албан шаардлага хүргүүлэв.

4.2.1 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. БҮРТГЭЛ, ТАЙЛАГНАЛТАЙ ХОЛБООТОЙ

Илрүүлэлт: Галуут сумын Засаг даргын тайланд нэгтгэгддэг төсөвт байгууллагуудын 2022 оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар 168,234.9 мянган төгрөгийн 3 алдаа, зөрчил илэрсэн байна.

Өгсөн зөвлөмж: Өөрийн харьяанд нэгтгэгддэг төсвийн шууд захирагчдын Нягтлан бодох бүртгэлийн тайлагнал, төсвийн зарцуулалтад тавих хяналтыг сайжруулах

2. БҮРТГЭЛ, ТАЙЛАГНАЛТАЙ ХОЛБООТОЙ

Илрүүлэлт: Галуут сумын Засаг даргын 2022 онд хэрэгжүүлэх хөтөлбөр, хүрэх үр дүнг сумын ИТХ-аар батлуулаагүй, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг Төсвийн тухай хуулийн 54 дүгээр зүйлийн 54.5 дахь заалтын дагуу бэлтгэж тайлагнаагүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг гаргахдаа, Төсвийн тухай хуулийн 54 дүгээр зүйлийн 54.5 дахь заалтын дагуу бэлтгэж байх.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2023 оны 06 дугаар сарын 25 -ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

**Галуут сумын Засаг даргын 2022 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан**

5. Хавсралт 1.: Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн жагсаалт

Огноо	Аудитын нэр:	Галуут сумын Засаг даргын 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн аудит	Аудитын код:		
2022			БНА-2023/8/НА-СТА-ТТЗ		
Шалгагдсан байгууллагын нэр:		Галуут сумын Засаг дарга	Мянган төгрөг		
№	Алдаа, зөрчлийн товч утга	Мөнгөн дүн	Аудитын байгууллагаас гаргасан шийдэл	Алдаа, зөрчилтэй асуудал гаргасан албан тушаалтны	
				Албан тушаал	Овог нэр
1	2	3	4	5	
ТТЗ-ийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангаар:					
1	Малын тоо толгойн албан татварын орлогоор тайлант онд 116,707.8 мянган төгрөг төвлөрүүлэхээр ногдуулалт хийсэн байхад 83,362.8 мянган төгрөг төвлөрүүлж 33,345.0 мянган төгрөг дутуу төвлөрүүлсэн байна.	33,345.0	Албан шаардлага өгөв.	Төсвийн захирагч, Санхүүгийн албан дарга	Г.Доржбат, Б.Анхбаяр
2	Галуут сумын Засаг даргын тайланд нэгтгэгддэг төсөвт байгууллагуудын 2022 оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар 168,234.9 мянган төгрөгийн 3 алдаа, зөрчил илэрсэн байна.	0	Зөвлөмж өгөв.	Төсвийн захирагч, Санхүүгийн албан дарга	Г.Доржбат, Б.Анхбаяр
3	Галуут сумын Засаг даргын 2022 онд хэрэгжүүлэх хөтөлбөр, хүрэх үр дүнг сумын ИТХ-аар батлуулаагүй, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг Төсвийн тухай хуулийн 54 дүгээр зүйлийн 54.5 дахь заалтын дагуу бэлтгэж тайлагнаагүй байна.	0	Зөвлөмж өгөв.	Төсвийн захирагч, Санхүүгийн албан дарга	Г.Доржбат, Б.Анхбаяр
ДҮН		33,985.3			

_____оОо_____